

11. maj 2022

Notat om inhabilitet i Folkeoplysningsudvalget

Dette notat beskriver reglerne for vurdering af inhabilitet i forbindelse med behandling af sager i Folkeoplysningsudvalget.

Det fremgår af § 7 i udvalgets forretningsorden at:

”Folkeoplysningsudvalget træffer beslutning om, hvorvidt et medlems eller en af de tilforordnedes interesser i en sag er af en sådan beskaffenhed, at den pågældende er udelukket fra at deltage i udvalgets forhandling og for medlemmets vedkommende afstemning om sagen. I bekræftende fald skal den pågældende under forhandling og afstemning om sagen forlade lokalet. Personen kan deltage i forhandlingen og afstemning om, hvorvidt han/hun skal vige sit sæde under den pågældende sagsbehandling.

Stk. 2 Et medlem eller en tilforordnet skal underrette Folkeoplysningsudvalget, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om personens habilitet.”

Vurderingen af inhabilitet skal foretages efter de samme regler, som fremgår af § 14 i den kommunale styrelseslov, hvor der tages udgangspunkt i de generelle betingelser for inhabilitet, som fremgår af forvaltningslovens § 3-6. Der er en omfattende praksis om inhabilitet, som er fremkommet ved afgørelser truffet af Det Kommunale Tilsyn, Ankestyrelsen, og Indenrigsministeriet.

Det er altid en konkret vurdering i den enkelte sag, om der er inhabilitet. Der skal være tale om en ”særlig” interesse i sagens udfald, hvilket medfører at en mere generel interesse eller ønske om et bestemt udfald i en sag i sig selv ikke medfører inhabilitet. Der kræves altså en interesse af en vis styrke.

Procedure

Som medlem af udvalget har man juridisk pligt til at gøre formanden opmærksom på, at man muligvis er inhabil i en konkret sag. Dette fremgår af forvaltningslovens § 6, stk. 1. Udvalgsformanden og administrationen er også forpligtet til at rejse spørgsmålet, hvis de er opmærksomme på forhold, som kan medføre inhabilitet for et udvalgsmedlem.

Når udvalget overgår til det konkrete punkt på dagsordenen, skal medlemmet oplyse om de forhold, som kan begrunde inhabiliteten. Formanden kan efter drøftelse med administrationen komme med en juridisk vurdering af spørgsmålet. Medlemmet kan deltage i drøftelsen af inhabilitetsspørgsmålet på mødet og kan også deltage i afstemningen om sin egen inhabilitet. I sidste ende er det udvalget, der har kompetencen til at beslutte om der foreligger inhabilitet.

Vurderingen af inhabilitet er en juridisk vurdering, som kan påklages til den relevante tilsynsmyndighed og dermed ikke en politisk vurdering. Dette medfører bl.a., at hvis et medlem, som er inhabil i sagen, deltager under sagens behandling vil konsekvensen som oftest være ugyldighed.

Hvis et medlem anses for inhabilt, skal medlemmet forlade lokalet under hele sagens behandling og medlemmet må heller ikke deltage ved afstemningen omkring sagen. Det betyder, at medlemmet heller

ikke kan deltage i sagens oplysning, f.eks. svare på spørgsmål på mødet osv. Hvis formanden eller udvalget vurderer, at der er behov for at oplyse sagen yderligere eller stille flere spørgsmål til ansøger kan sagen udsættes til et kommende møde.

Inhabilitet kan også opstå under behandlingen af punktet, hvis udvalget dykker ned i en drøftelse af et spørgsmål, hvor et medlem er inhabilt. Her må det medlem, som er inhabilt, rejse spørgsmålet om inhabilitet eller udvalgsformanden må stoppe sagens behandling, indtil der er truffet en afgørelse om inhabilitet.

Konkrete eksempler

Nedenfor er der en række typiske situationer, som kan forekomme i Folkeoplysningsudvalget:

Økonomisk tilskud

Efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3, foreligger der inhabilitet, hvis et medlem deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald.

Tilknytningen kan både bestå i ansættelsesforhold, et væsentligt økonomisk engagement eller deltagelse i ledelsen. Det betyder, at en direktør, bestyrelsesmedlem eller formand i en forening, der søger om økonomisk tilskud fra kommunen eller hvor der skal indgås gensidigt bebyrdende aftaler (kontrakter) vil være inhabile.

Det er ikke afgørende for vurderingen af inhabilitet hvilken organisation man er udpeget af eller repræsenterer i udvalget. Det afgørende er, om man har en særlig interesse i den konkrete sags udfald, eksempelvis fordi en forening, hvor man selv er formand har ansøgt om et økonomisk tilskud. Hvis der er tale om et menigt medlem af bestyrelsen vil meget tale for at der ikke er en "særlig" interesse i sagen, jf. praksis.

Sager om lokalfordeling

På samme måde gælder reglerne om inhabilitet i forhold til sager om lokalefordeling. Hvis en sag om mere eller mindre lokaletid til en konkret forening eller klub behandles i udvalget, så vil eksempelvis formanden for denne klub være inhabil under sagen, eller i øvrigt hvis der er medlemmer som får særlig gavn eller ulempe af en beslutning om lokalefordeling.

Overordnede beslutninger for lokalfordelingsprincipper eller de årlige fordelingsplaner efter indstilling fra lokalfordelingsudvalg og Idrætsråd vil ikke i sig selv medføre inhabilitet, men det er vigtigt at huske, at det altid er en konkret vurdering af, om det enkelte medlem har en "særlig" interesse i sagen. Hvis drøftelserne bliver meget konkrete i forhold til enkelte foreninger, vil der være risiko for inhabilitet, og flere medlemmer af udvalget kan blive inhabile i sagen. Det kan f.eks. være hvor begge medlemmer repræsenterer foreninger eller klubber, som har interesse i samme lokaler på samme tidspunkt.

Slægtsinhabilitet

Et medlem af Folkeoplysningsudvalget kan også være inhabilt, hvis vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller andre nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 2.

Det betyder at udvalgsmedlemmet også vil være inhabilt, hvis vedkommendes ægtefælle, børn, søskende, forældre og andre nærtstående har en særlig interesse i sagen. Det kan være en økonomisk eller anden særlig interesse mv.

Øvrige eksempler

Ud over de nævnte eksempler er der inhabilitet, hvis udvalgsmedlemmet selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, eller hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 5.